

V Bruseli 22. marca 2021
(OR. en)

7225/21

EF 111
ECOFIN 264
CONSOM 74

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	6694/1/21 REV 1
Predmet:	Závery Rady o oznámení Komisie o stratégii Európskej únie v oblasti retailových platieb

Delegáciám zasielame v prílohe závery Rady na uvedenú tému, ktoré Rada schválila
22. marca 2021.

**Závery Rady o oznámení Komisie o
stratégii Európskej únie v oblasti retailových platieb**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

1. ZDÔRAZŇUJE významné zlepšenia, ktoré sa dosiahli vďaka jednotnej oblasti platieb v eurách (SEPA) a harmonizácii právnych predpisov v oblasti retailových platieb;
2. SA DOMNIEVA, že vznik nových platobných riešení predstavuje pre EÚ v rámci politík niekoľko výziev týkajúcich sa regulácie a dohľadu, najmä pokiaľ ide o bezpečnosť, ochranu spotrebiteľa, hospodársku súťaž, ochranu údajov, boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (AML/CFT);
3. UZNÁVA, že silná ochrana spotrebiteľa, ako aj komfortné a cenovo primerané riešenia sú najvýznamnejšou hnacou silou pri prijímaní platobných riešení a ZDÔRAZŇUJE, že pri dosahovaní strategických cieľov Európskej únie v oblasti retailových platieb bude rozhodujúce výrazne zamerať pozornosť na ochranu spotrebiteľa;

4. VYJADRUJE ZNEPOKOJENIE nad obmedzeniami, ktoré môžu prevádzkovatelia technických infraštruktúr zaviesť pre poskytovateľov platobných služieb, čo by mohlo viesť k vzniku významných zraniteľných miest v európskom platobnom ekosystéme, pričom by sa potláčala hospodárska súťaž, inovácia a bránilo by sa vzniku celoeurópskych platobných riešení;
5. ZDÔRAZŇUJE rýchle zvyšovanie celosvetových remitencií, ktoré je sprievodným javom migračných tokov;
6. POZNAMENÁVA, že pandémiou COVID-19 sa potvrdil zásadný význam bezpečných, prístupných a komfortných digitálnych platobných metód pre transakcie na diaľku a transakcie na mieste, pričom UZNÁVA, že vo väčšine členských štátov je hotovosť pri retailových platbách naďalej dôležitá, najmä pre určité skupiny obyvateľstva;
7. BERIE NA VEDOMIE, že väčšina domácich platobných riešení založených na kartách alebo okamžitých platbách v súčasnosti nefunguje cezhranične, čo môže predstavovať prekážku pre cezhraničné platby v obchodoch a elektronickom obchode; SA DOMNIEVA, že nedostatočná interoperabilita medzi existujúcimi vnútroštátnymi riešeniami, systémami a infraštruktúrami, ktorá súvisí aj s nedostatkom spoločných noriem v rámci celej EÚ v niektorých oblastiach, prispieva k fragmentácii retailového platobného trhu EÚ;
8. BERIE NA VEDOMIE, že v poslednom čase boli podniknuté viaceré nové verejné i súkromné aktivity s cieľom zaviesť spoločné európske infraštruktúry, systémy a pravidlá;

9. ZDÔRAZŇUJE však, že vzhľadom na riziko nezrovnalostí a ďalšej fragmentácie trhu má zásadný význam vypracovanie jasnej vízie a zasadenie budúcich opatrení do jednotného, súdržného a zastrešujúceho politického rámca, pričom UZNÁVA, že EÚ je jednotným trhom, kde je v obehu viacero mien, a že preferencie spotrebiteľov sa v jednotlivých členských štátoch líšia;
10. SA DOMNIEVA, že retailový platobný trh EÚ by mal byť konkurencieschopný, inovačný, inkluzívny a založený na bezpečných, efektívnych a prístupných infraštruktúrach a mal by podporovať hospodársku a finančnú suverenitu Európy;
11. PRIPOMÍNA závery Rady o boji proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (Rada ich schválila písomným postupom, ktorý sa ukončil 5. novembra 2020)¹.
12. UZNÁVA, že osobitosti, tempo a rozsah technologických zmien v sektore platieb si vyžadujú osobitné a ciele politické opatrenia, ktoré presahujú horizontálny rozsah stratégie v oblasti digitálnych financií², a preto VÍTA veľmi komplexné oznámenie Komisie o stratégii Európskej únie v oblasti retailových platieb;

¹ 12608/20.

² 11048/20.

13. SÚHLASÍ s identifikovanými, úzko prepojenými „piliermi“ pre strategické opatrenia, ktoré sa zameriavajú na 1. čoraz viac digitálny a okamžitý charakter platobných riešení s celoeurópskym dosahom, 2. otázky inovácie a konkurencieschopnosti, 3. aspekty prístupu, efektívnosti a interoperability systémov retailových platieb a iných podporných infraštruktúr a 4. medzinárodný rozmer, a VYZDVIHUJE najmä ciele podpory rozsiahleho využívania okamžitých platieb spolu s inými platobnými riešeniami, pre ktoré sú k dispozícii legislatívne nástroje, ktorými je možné zvládnuť výzvy vzniknuté prechodom na digitalizáciu a podporiť inovačný, otvorený, odolný, bezpečný a inkluzívny platobný ekosystém;
14. PRIPOMÍNA Komisii, že vzhľadom na to, že ide o strednodobú stratégiu, je potrebné ju priebežne náležite vyhodnocovať a, ak je to vhodné, aktualizovať, najmä preto, že súčasný stav sa v jednotlivých členských štátoch líši;

Čoraz viac digitálne a okamžité platobné riešenia

15. SA DOMNIEVA, že môžu byť potrebné legislatívne opatrenia na podporu dodržiavania systému okamžitých SEPA úhrad (SCT Inst.) a jeho nastavbových funkcií (napr. žiadostí o platbu, QR kódov a služieb tzv. proxy lookup) a že by sa mohli preskúmať iné spôsoby, ako podporiť jeho prijatie, a to aj využitím už dostupnej infraštruktúry, konkrétne vyrovnanie okamžitých platieb pre účastníkov TARGET (TIPS), a VYZÝVA preto Komisiu, aby v prípade potreby po posúdení vplyvu postupne a primerane zvažila vhodný rozsah a relevantné výnimky;

16. VÍTA prioritu, ktorá sa prisudzuje posilneniu dôvery spotrebiteľov a podnikov, najmä pokiaľ ide o okamžité platby, konkrétne prostredníctvom posúdenia aspektov ochrany spotrebiteľa, najmä funkcie potvrdenia príjemcovi platby, pri súbežnom dôkladnom posúdení výziev v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ochrany údajov, ako aj prevádzkových rizík, rizík v oblasti zodpovednosti a likvidity pre poskytovateľov platobných služieb a infraštruktúr vyplývajúcich z okamžitých platieb;
17. PODPORUJE Komisiu v úsilí o posilňovanie rozvoja celoeurópskych riešení, ktoré konkrétne vynakladá venovaním pozornosti výzvam, ktorým môžu čeliť aktéri majúci v úmysle ponúkať celoeurópske riešenia, a odstraňovaním neprimeraných prekážok využívania okamžitých a iných digitálnych platieb zo strany obchodníkov a spotrebiteľov v mieste interakcie, pri náležitom zohľadnení prínosov pre koncových používateľov;
18. SÚHLASÍ s tým, že príslušné vnútroštátne orgány by mali urýchlene vyšetriť a napraviť porušenia nariadenia SEPA;
19. SÚHLASÍ s tým, že zlepšenie interoperabilného rámca EÚ pre elektronickú identifikáciu, ako sa uvádza v nariadení eIDAS, v kombinácii s vhodnou harmonizáciou postupov „poznaj svojho klienta“ by mohlo ešte viac uľahčiť registráciu, identifikáciu a autentifikáciu používateľov v oblasti platieb, a to najmä cezhranične, a UZNÁVA význam nepretržitého monitorovania vývoja a nových technológií v tejto oblasti.

20. NABÁDA na prípravu štúdie o úrovni akceptácie digitálnych platieb, a to pred tým, ako sa vypracuje akýkoľvek prípadný legislatívny návrh na zvýšenie uvedenej úrovne akceptácie, pričom ZDÔRAZŇUJE, že v tejto súvislosti existujú v rámci EÚ výrazné rozdiely;
21. UZNÁVA, že hotovosť naďalej zohráva zásadnú úlohu v oblasti retailových platieb, a to aj pre tých, ktorí sú finančne alebo digitálne vylúčení, a v určitých prípadoch pôsobí ako záruka v prípade zlyhania platobných systémov a infraštruktúr, a uznáva ďalej, že hotovostné i digitálne platby by mali byť široko dostupné a akceptované ako reakcia na dopyt a preferencie používateľov;
22. NABÁDA na podporu digitálnej a finančnej gramotnosti s cieľom riešiť riziko finančného vylúčenia a SÚHLASÍ s tým, že by sa malo zabezpečiť, aby prístupy k uplatňovaniu silnej autentifikácie zákazníka neviedli k vylúčeniu určitých kategórií používateľov platobných služieb;
23. UZNÁVA potenciálne prínosy digitálnych mien centrálnych bánk (CBDC), a to aj pokiaľ ide o digitalizáciu hospodárstva a suverenity EÚ, a ZDÔRAZŇUJE zložitosť tejto otázky a význam vykonania dôslednej a dôkladnej analýzy potenciálnych nepriaznivých účinkov, najmä pokiaľ ide o obchodné modely finančných sprostredkovateľov a iných poskytovateľov služieb, finančnú stabilitu, menovú politiku, ochranu údajov a súkromie;

24. V tejto súvislosti PODPORUJE prácu, ktorú vykonal Eurosystem v oblasti euro-retailovej CBDC (alebo „digitálneho eura“), a UZNÁVA dôležitú úlohu Komisie a Eurokupy v súvislosti s jej vývojom, pri súbežnom zohľadnení príslušných úloh a mandátov stanovených v zmluvách a zabezpečení úplnej transparentnosti vo vzťahu k členským štátom mimo eurozóny;

Otázky inovácie a konkurencieschopnosti

25. VÍTA komplexné preskúmanie vykonávania druhej smernice o platobných službách (PSD2) vypracované po jej úplnom zavedení a zohľadňujúc výzvy, ktoré sa objavili počas jej vykonávania, so zameraním na posúdenie: i) vhodnosti rozsahu pôsobnosti uplatňovania (aj pokiaľ ide o poskytovateľov technických služieb) a potreby ďalšieho objasnenia existujúcich koncepcií a pravidiel; ii) vzájomného pôsobenia s inými odvetvovými právnymi predpismi, najmä so smernicou o elektronických peniazoch, smernicou o boji proti praniu špinavých peňazí, všeobecným nariadením o ochrane údajov, ako aj s prebiehajúcim legislatívnym vývojom; iii) vývoja smerom k „otvorenému bankovníctvu“, riešenia rizík súvisiacich s ochranou súkromia a vzájomného pôsobenia s usmerneniami Európskeho výboru pre ochranu údajov (EDBP) v tejto súvislosti; iv) vplyvu smernice na hospodársku súťaž vrátane rastúcej úlohy veľkých technologických spoločností a finančných technológií; v) účinnosti smernice pri obmedzovaní podvodov a zvyšovaní ochrany spotrebiteľa vrátane silnej autentifikácie zákazníka (SCA);

26. BERIE NA VEDOMIE prínos otvoreného bankovníctva k inovačnému a konkurencieschopnému trhu a PODPORUJE ďalšie úsilie o interoperabilitu aplikačných programovacích rozhraní (API) a posúdenie toho, či by ďalšia normalizácia mohla zabezpečiť, aby otvorené bankovníctvo v plnej miere využívalo svoj potenciál, pričom ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité umožniť používateľom platobných služieb (PSU) ľahko kontrolovať využívanie ich údajov;
27. SA DOMNIEVA, že otvorené financovanie môže byť ďalším stimulom pre inováciu a že by sa preto malo náležite zohľadniť, pričom by sa mali zabezpečiť rovnaké podmienky a primeraná úroveň ochrany spotrebiteľa a zohľadniť ponaučenia z SPS2, potenciálny vplyv na obchodné modely finančných sprostredkovateľov a možné súvisiace riziká (napr. riziká súvisiace so súkromím);
28. SA DOMNIEVA, že je dôležité neustále sa snažiť nájsť rovnováhu medzi rizikami podvodu a komfortnosťou. V tejto súvislosti PODPORUJE najmä hodnotenie existujúcich zákonných limitov pre bezkontaktné platby a kampane na zvýšenie informovanosti spotrebiteľov, pri ktorých sa zohľadnia nedávne skúsenosti z pandémie COVID-19;
29. SÚHLASÍ s tým, že sú potrebné opatrenia na zabezpečenie väčšej konzistentnosti a technologicky neutrálneho prístupu v rôznych právnych predpisoch o retailových platbách, aby sa v EÚ zabezpečili rovnaké podmienky v oblasti poskytovania platobných služieb a dohľadu a dozoru nad nimi; a VYZÝVA Komisiu, aby posúdila úlohy rôznych aktérov v platobnom ekosystéme, ako sú poskytovatelia technických služieb, a aby ich v prípade potreby regulovala;

Aspekty prístupu a interoperability

30. **PODPORUJE** rozšírenie rozsahu pôsobnosti smernice o konečnom zúčtovaní (SFD) tak, aby zahŕňala elektronické peniaze a platobné inštitúcie, za predpokladu, že potenciálne riziká sa dôkladne posúdia a primerane zmiernia;
31. **PODPORUJE** legislatívne opatrenia na zabezpečenie práva prístupu za spravodlivých, primeraných a nediskriminačných podmienok k technickým infraštruktúram, ktoré sa považujú za potrebné na podporu poskytovania platobných služieb, ako je napríklad komunikácia na krátku vzdialenosť (NFC);

Medzinárodný rozmer

32. **SA DOMNIEVA**, že ďalšie iniciatívy na uľahčenie prepojenia systémov okamžitých a iných digitálnych platieb na globálnej úrovni vrátane tých, ktoré zohľadňujú odporúčania a normy vypracované na medzinárodných fórach, sú dôležité pre zníženie nákladov a zvýšenie rýchlosti a komfortnosti cezhraničného prevodu peňazí pri súbežnom zabezpečení súladu s rámcami boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu;
33. **POUKAZUJE** na početné prekážky, ktoré treba v tejto oblasti prekonať, najmä rozdielne regulačné postupy v jednotlivých jurisdikciách, nepriehľadnosť poplatkov a nedostatočnú interoperabilitu IT a platobných infraštruktúr, a **PODPORUJE** uľahčenie prepojení v prípadoch, keď jurisdikcie tretích krajín ponúkajú primeranú úroveň ochrany spotrebiteľa, predchádzania podvodom, boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a dodržiavania požiadaviek všeobecného nariadenia o ochrane údajov;

34. PODPORUJE prijatie globálnej normy ISO 20022 s cieľom uľahčiť začlenenie rozsiahlejších údajov do správ o platbách, pričom uznáva, že v súvislosti s medzinárodnými platbami je koniec roka 2022 termínom, ktorý bude náročné dodržať;
35. SÚHLASÍ, že uplatňovanie maximálneho času, ktorý sa v súčasnosti uplatňuje na realizáciu transakcií v rámci EÚ (tzv. two-leg transakcie), aj na transakcie s krajinami mimo EÚ (tzv. one-leg transakcie) a z toho vyplývajúce výzvy by sa mohli dôkladne posúdiť v kontexte revízie druhej smernice o platobných službách so zreteľom na dôsledky, najmä pokiaľ ide o zodpovednosť, pre poskytovateľov platobných služieb so sídlom v EÚ a posielanie finančných prostriedkov do tretích krajín;
36. PODPORUJE verejné a súkromné iniciatívy v rôznych členských štátoch, ktoré vedú k rýchlejšiemu, lacnejšiemu a komfortnejšiemu remitenciam v súlade s normami ochrany spotrebiteľa, normami na predchádzanie podvodom, boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a normami všeobecného nariadenia o ochrane údajov;
37. VYZÝVA Komisiu, aby v krajinách s nízkymi a strednými príjmami a v rámci rozvojovej politiky EÚ podporovala prístup k platobným účtom a vývoj celosvetovo interoperabilných platobných riešení.
-